

RPO – Lubuskie 2020

Gorzów Wlkp.
13 kwietnia 2016 r.

KONKURS Nr RPLB.08.02.02-IZ.00-08-K01/16

PODDZIAŁANIE 8.2.2

Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych – ZIT Gorzów Wielkopolski

Obszarem realizacji projektu jest MOF Gorzowa Wielkopolskiego. Miejski Obszar Funkcjonalny Gorzowa Wielkopolskiego stanowią: **Miasto Gorzów Wielkopolski – rdzeń (miasto na prawach powiatu) oraz cztery gminy: Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa i Santok.**

Przez obszar realizacji należy rozumieć, obszar na którym funkcjonują szkoły i/lub placówki objęte wsparciem. Istnieje możliwość realizacji części działań poza ww. terenem, z zastrzeżeniem, że muszą w nich brać udział dzieci szkół i/lub placówek umiejscowionych na obszarze realizacji projektu.

Wybrane elementy Regulaminu KONKURSU

Typy projektów (wg SzOOP):

1. **Kształcenie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej) poprzez:**
  - **doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),**
  - **kształtowanie i rozwijanie u uczniów lub słuchaczy kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej),**

Typy projektów:

- 2. Tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu poprzez realizację przynajmniej dwóch z następujących elementów:**
  - a) wyposażenie szkolnych pracowni w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub matematyki,**
  - b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych lub matematyki, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu,**
  - c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów lub słuchaczy w zakresie przedmiotów przyrodniczych lub matematyki,**

Typy projektów:

3. Indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego poprzez:

- a) doposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomaganie rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, a także podręczniki szkolne i materiały dydaktyczne dostosowane do potrzeb uczniów z niepełnosprawnością, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania,
- b) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy
- c) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty.

Typy projektów:

4. Korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych poprzez:

- a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej,
- b) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego,
- c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń,
- d) programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy poprzez naukę programowania.

Terminy i forma składania wniosku :

- Składanie wniosków o dofinansowanie wraz z niezbędną dokumentacją w ramach przedmiotowego konkursu odbywa się **w dniach od 31 marca 2016 r. do 16 maja 2016 r.**
- Wersję elektroniczną wniosku należy przygotować ([wg instrukcji](#)) i złożyć w Lokalnym Systemie Informatycznym dla Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020. System LSI2020 dostępny jest pod adresem: <https://lsi.rpo.lubuskie.pl/>.
- Wersję papierową należy złożyć **w dwóch** tożsamych egzemplarzach (wraz z załącznikami - jeśli dotyczy). O tożsamości wersji elektronicznej i wersji papierowej decyduje zgodna suma kontrolna na każdej stronie obu wersji papierowych wniosku z sumą kontrolną wersji elektronicznej.

Finansowanie projektu:

Kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie wynosi 7 900 562,00 zł

- Maksymalny dopuszczalny poziom dofinansowania całkowitych wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi w przypadku:
  - środków UE - 85%,
  - środków UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję – 95%
- Minimalna wartość projektu wynosi 100.000,00 PLN .
- Wydatki objęte cross-financingiem są kwalifikowalne w wysokości wynikającej z SzOOP. Planowany zakres stosowania cross-financingu wynosi 10%.

Kryteria wyboru projektów:

1. Projekt realizowany będzie w szkole (szkołach), w której średnia z egzaminów zewnętrznych jest niższa niż średnia województwa z danego egzaminu. Przez średnią województwa należy rozumieć średnią z ostatniego egzaminu zewnętrznego (sprawdzian szóstoklasisty, egzamin gimnazjalny – matematyka i przedmioty przyrodnicze [oba wyniki będą brane pod uwagę], egzamin maturalny – matematyka poziom podstawowy), którego wyniki zostały opublikowane na stronie Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej do dnia opublikowania ogłoszenia o naborze.

Niniejsze kryterium nie dotyczy szkół specjalnych

Kryterium dotyczy wszystkich typów projektów realizowanych w SzOOP.

Kryteria wyboru projektów:

2. Beneficjent wnosi do projektu wkład własny stanowiący co najmniej 5% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu.

Kryterium dotyczy wszystkich typów projektów wskazanych w SzOOP

3. Beneficjentem wsparcia jest:

- szkoła,
- placówka,
- organ prowadzący szkołę/y,
- organ prowadzący placówkę/i,

w której realizowany będzie projekt lub też przynajmniej jeden z tych podmiotów jest partnerem realizowanego projektu. Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie na podstawie treści wniosku o dofinansowanie. Kryterium dotyczy wszystkich typów projektów realizowanych w SzOOP.

Kryteria wyboru projektów:

4. Projekt zakłada objęcie doradztwem zawodowym uczniów gimnazjów, tak aby wybór szkoły ponadgimnazjalnej jednocześnie odpowiadał preferencjom ucznia i zapotrzebowaniu rynku pracy- kryterium dotyczy jedynie projektów realizowanych w gimnazjach. Weryfikacja spełnienia kryterium odbywać się będzie na podstawie treści wniosku o dofinansowanie.

Kryterium dotyczy I typu projektów.

Kryteria wyboru projektów:

5. Działania w projekcie stanowią uzupełnienie działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty. Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu przez szkoły lub placówki systemu oświaty (nakłady środków na ich realizację) nie może ulec zmniejszeniu w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych przez szkoły lub placówki systemu oświaty w okresie 12 miesięcy poprzedzających rozpoczęcie realizacji projektu (średniomiesięcznie).

Kryteria wyboru projektów:

6. Wsparcie w ramach projektu udzielane jest na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania szkół lub placówek systemu w tym zakresie. Diagnoza powinna być przygotowana i przeprowadzona przez szkołę, placówkę systemu oświaty lub inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym oraz zatwierdzona przez organ prowadzący przed dniem, w którym złożony zostanie wniosek o dofinansowanie. Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomagania pracy szkół, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej. Diagnoza będzie stanowić załącznik do umowy o dofinansowanie projektu.

Kryterium dotyczy wszystkich typów projektów wskazanych w SzOOP.

Kryteria wyboru projektów:

7. Wsparcie w ramach projektu kierowane jest do grup docelowych wskazanych w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020, w tym również do uczniów, którzy przynależą do jednej z poniższych grup:

- uczniów z niepełnosprawnościami i/lub
- uczniów z rodzin wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym i/lub
- uczniów z obszarów wiejskich.

Kryterium dotyczy wszystkich typów projektów wskazanych w SzOOP.

Kryteria wyboru projektów:

8. Działania w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z wyłączeniem wsparcia udzielanego na rzecz ucznia młodszego, lub ucznia z niepełnosprawnością, obejmą II etap edukacyjny (klasy IV-VI szkoły podstawowej) oraz III etap edukacyjny (gimnazjum)

Wsparcie ucznia młodszego oraz ucznia z niepełnosprawnością może być realizowane na wszystkich etapach edukacyjnych.

Kryterium dotyczy III typu projektów wskazanych w SzOOP.

Kryteria wyboru projektów:

9. Beneficjent zapewnia w okresie do 6 miesięcy od daty zakończenia realizacji projektu osiągnięcie przez szkołę lub placówkę systemu oświaty objętą wsparciem wszystkich poniższych funkcjonalności:

Kryteria wyboru projektów:

- a) stały dostęp do łącza internetowego użytkowników w szkole lub placówce systemu oświaty, na poziomie przepływności optymalnym dla bieżącego korzystania z cyfrowych zasobów online w trakcie lekcji i w ramach pracy zawodowej;
- b) w zależności od liczby uczniów lub słuchaczy, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jeden albo dwa zestawy przenośnych komputerów albo innych mobilnych urządzeń mających funkcje komputera oraz dedykowanego urządzenia umożliwiającego ładowanie oraz zarządzanie mobilnym sprzętem komputerowym z:
- zainstalowanym systemem operacyjnym;
  - dostępem do oprogramowania biurowego;
  - oprogramowaniem antywirusowym, jeżeli istnieje dla danego urządzenia – opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych;
  - oprogramowaniem zabezpieczającym komputer albo inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera w przypadku kradzieży;
  - oprogramowaniem do zarządzania zestawem przenośnych komputerów albo innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera dla potrzeb przeprowadzania zajęć lekcyjnych - w zależności od rodzaju wybranego przenośnego komputera albo innego mobilnego narzędzia mającego funkcje komputera - opcjonalnie, jeżeli takie oprogramowanie nie jest zainstalowane na szkolnych urządzeniach sieciowych oraz oprogramowaniem do zarządzania szkolnymi urządzeniami sieciowymi;
  - oprogramowaniem zabezpieczającym uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju w rozumieniu art. 4a ustawy o systemie oświaty;
  - oprogramowaniem zabezpieczającym szkolne urządzenia sieciowe;

Kryteria wyboru projektów:

- c) w zależności od liczby uczniów lub słuchaczy, tj. do 300 albo od 301, szkoła lub placówka systemu oświaty posiada odpowiednio, co najmniej, jedno albo dwa wydzielone miejsca dostosowane do potrzeb funkcjonowania zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera z bezprzewodowym dostępem do Internetu;
- d) w miejscach, w których uczniowie korzystają z zestawu przenośnych komputerów lub innych mobilnych narzędzi mających funkcje komputera, jest możliwa prezentacja treści edukacyjnych z wykorzystaniem wielkoformatowych, niskoemisyjnych, interaktywnych urządzeń do projekcji obrazu i emisji dźwięku umożliwiających wyświetlanie obrazu bez konieczności każdorazowego dostosowywania warunków światła i układu ławek w salach;
- e) szkoła lub placówka systemu oświaty zapewnia komputery przenośne lub inne mobilne narzędzia mające funkcje komputera do indywidualnego użytku służbowego nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne z wykorzystaniem TIK;
- f) szkoła lub placówka systemu oświaty posiada co najmniej jedno miejsce (pomieszczenie), w którym uczniowie lub słuchacze mają możliwość korzystania z dostępu do Internetu pomiędzy oraz w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych w godzinach pracy szkoły, zgodnie z organizacją roku szkolnego.

Kryteria wyboru projektów:

10. Beneficjent zapewnia zgodność wydatków z katalogiem określonym przez MEN. Wyposażenie pracowni szkolnych do nauczania przedmiotów przyrodniczych lub zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych i narzędzi TIK jest zgodny z katalogiem określonym przez MEN. Katalog jest udostępniony za pośrednictwem www.men.gov.pl

Kryteria wyboru projektów:

11. Beneficjent zapewnia, iż korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych będą realizowane przez następujące działania:

- 1) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów nauczania w szkołach lub placówkach systemu oświaty, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej;
- 2) podnoszenie kompetencji cyfrowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół lub placówek systemu oświaty oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego;
- 3) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń;
- 4) programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów lub słuchaczy poprzez naukę programowania.

Działania o których mowa w pkt 1 nie mogą być realizowane jako samodzielne przedsięwzięcia, lecz muszą być kompleksowe z realizacją działań wskazanych w pkt 2 oraz 3, o ile stwierdzono zasadność podjętych działań w pkt 1 na podstawie wcześniej przeprowadzonej diagnozy.

Kryteria premiujące:

1. Projekt obejmuje wszystkie szkoły jednego typu kształcenia podlegające organowi prowadzącemu, który jest beneficjentem projektu.

Liczba punktów możliwych do uzyskania – 10.

Kryteria premiujące:

2. Projekt obejmuje stworzenie nowych lub doposażenie istniejących pracowni międzyszkolnych, zlokalizowanych w szkole lub placówce systemu oświaty, podlegającej pod konkretny organ prowadzący i dostępnych dla szkół lub placówek systemu oświaty funkcjonujących w ramach tego organu. Kryterium dotyczy typu projektu nr 2.

Liczba punktów możliwych do uzyskania – 10

3. Projekt realizowany będzie w szkole/szkołach, w których wszyscy uczniowie to osoby z niepełnosprawnościami.

Liczba punktów możliwych do uzyskania – 10

**Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem
środków Europejskiego Funduszu Społecznego
w obszarze edukacji na lata 2014-2020**

KONCENTRACJA WSPARCIA NA 4 GŁÓWNYCH OBSZARACH, ISTOTNYCH Z PUNKTU ROZWOJU POLSKIEJ EDUKACJI

kształcenie kompetencji kluczowych oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy (kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości)

korzystanie z technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz rozwijanie kompetencji informatycznych

tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu

indywidualizacja pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcie ucznia młodszego

KOMPETENCJE KLUCZOWE

UMOWA PARTNERSTWA

- **kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy**
(matematyczno-przyrodnicze, ICT, językowe)
- **właściwe postawy/umiejętności**
(kreatywność, innowacyjność, praca zespołowa)

ZALECENIA RADY

- ~~porozumiewanie się w języku ojczystym~~
- porozumiewanie się w językach obcych
- kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne
- kompetencje informatyczne
- umiejętność uczenia się
- kompetencje społeczne i ~~obywatelskie~~
- inicjatywność i przedsiębiorczość
- ~~świadomość i ekspresja kulturalna~~

GRUPA DOCELOWA (1)

kształcenie kompetencji kluczowych oraz postaw/umiejętności niezbędnych na rynku pracy

- ✓ publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne, szkoły dla dorosłych lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne;
- ✓ **szkoły zawodowe i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie zawodowe, w zakresie prowadzonego przez nie nauczania w oparciu o podstawę programową kształcenia ogólnego;**
- ✓ uczniowie i słuchacze szkół lub placówek systemu oświaty;
- ✓ nauczyciele;

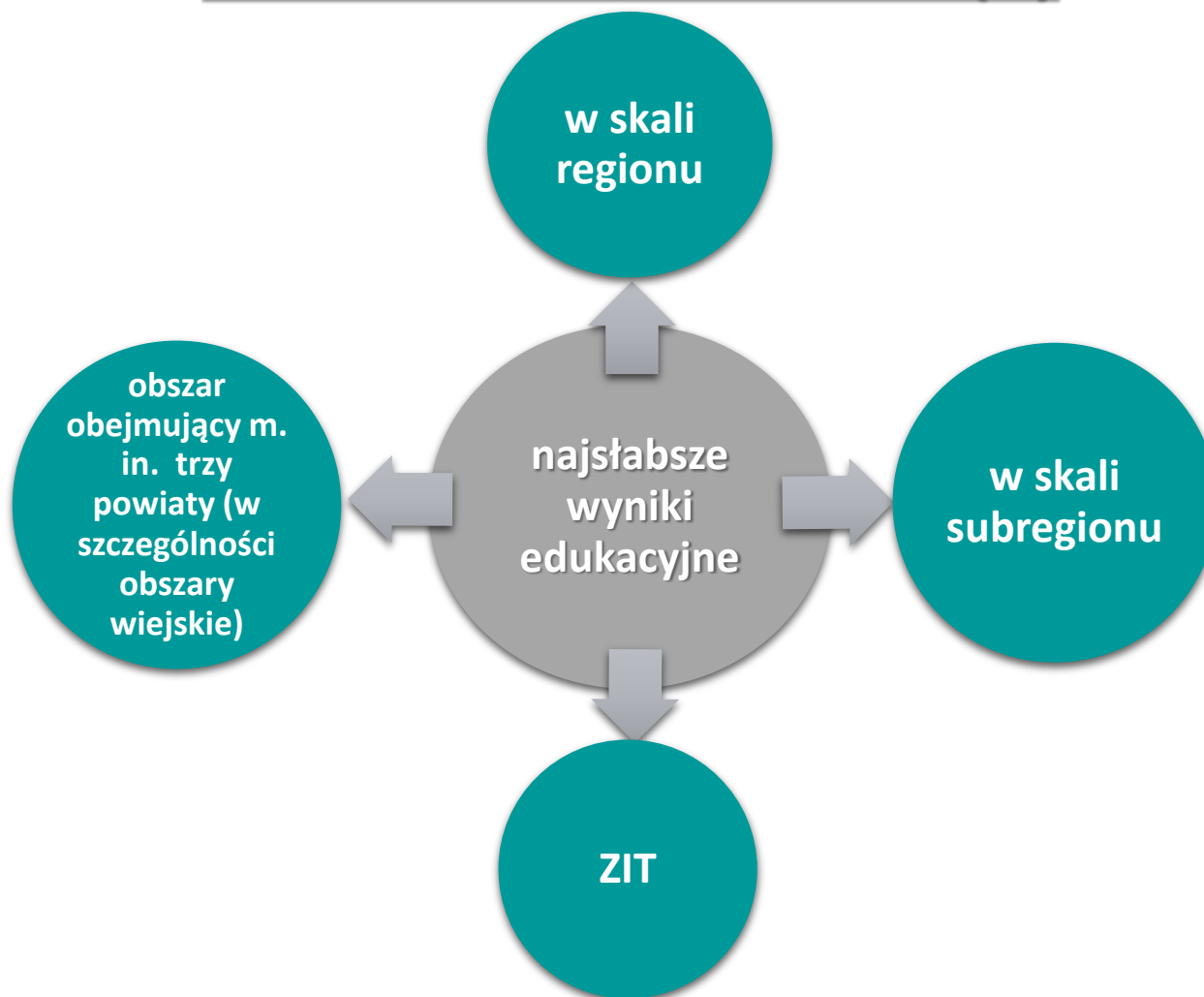
GRUPA DOCELOWA (2)

tworzenie warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu

- ✓ szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne, realizujące cele i treści wynikające z obowiązującej dla właściwego poziomu edukacyjnego podstawy programowej w **zakresie rozwijania kompetencji przyrodniczych i matematycznych**

- ✓ **Przedmioty przyrodnicze:**
  - przyroda w szkołach podstawowych;
  - biologia, chemia, geografia, fizyka w gimnazjach;
  - biologia, chemia, geografia, fizyka (zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym) oraz przedmiot uzupełniający przyroda w szkołach ponadgimnazjalnych.

PROFILOWANIE WSPARCIA (1)

PROFILOWANIE WSPARCIA (2)

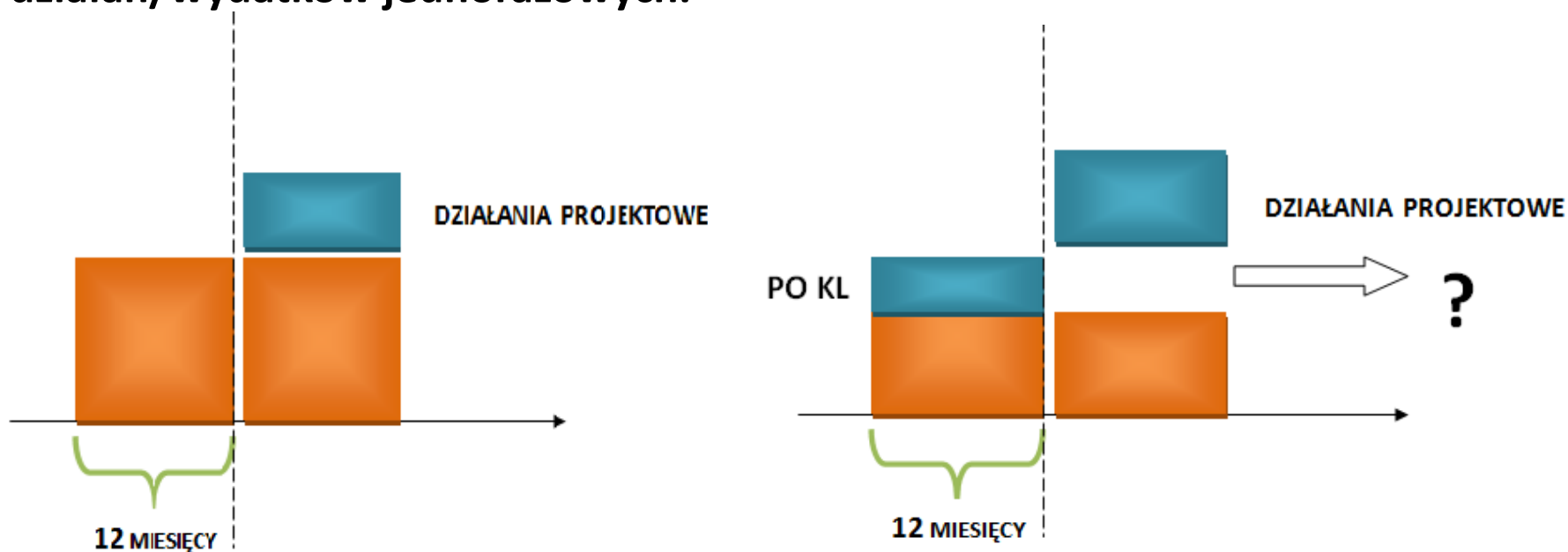
- ✓ IZ RPO określa **zakres danych podlegających ocenie** (m. in. wyniki edukacyjne osiągnane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty w ramach konkretnego przedmiotu, kwalifikacja na podstawie danych globalnych osiągniętych przez szkoły lub placówki systemu oświaty) oraz **sposób ich weryfikacji** (m. in. pomiar za pomocą wyników egzaminów zewnętrznych, Wskaźnika EWD czy badań osiągnięć edukacyjnych)
- ✓ **warunek powinien wynikać z dokumentów programowych, a nie kryteriów wyboru projektów**

DODATKOWOŚĆ WSPARCIA (1)

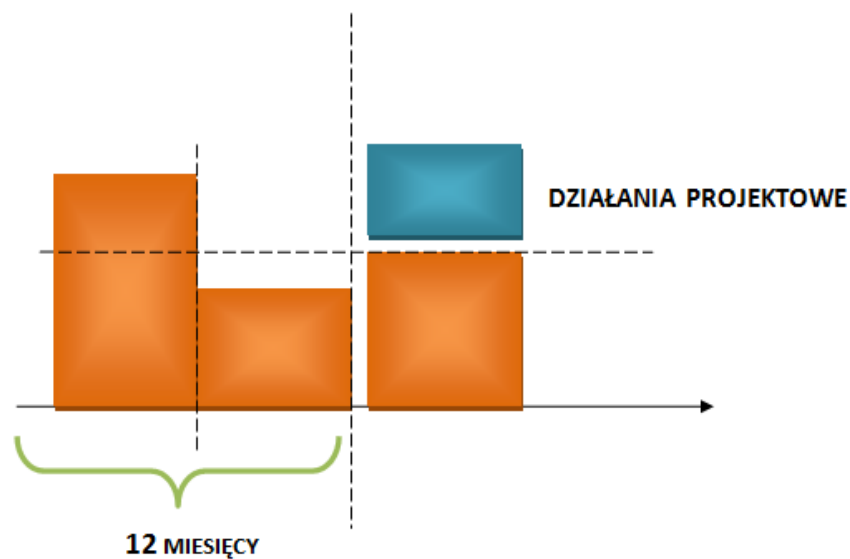
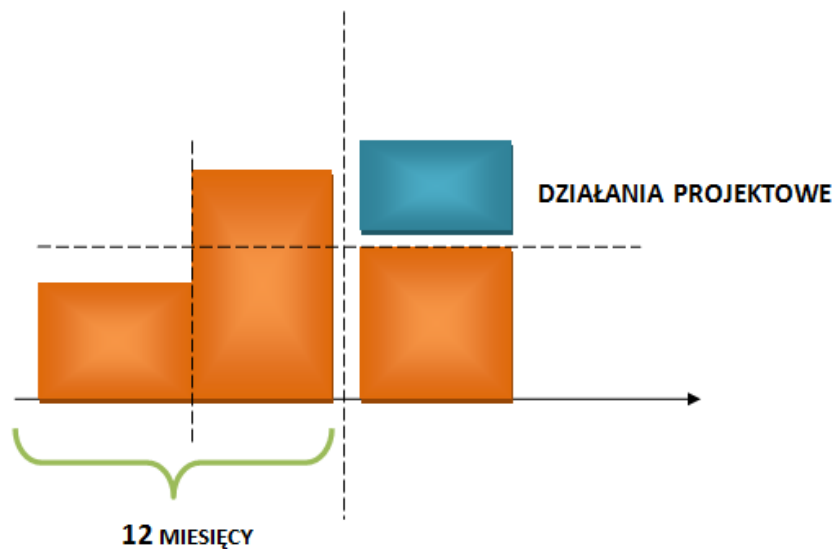
Skala działań prowadzonych przed rozpoczęciem realizacji projektu (nakłady środków na ich realizację) **nie może ulec zmniejszeniu** w stosunku do skali działań (nakładów) prowadzonych w okresie **12 miesięcy poprzedzających rozpoczęcie realizacji projektu** (średniomiesięcznie).

Przedmiotowy wymóg nie powinien mieć zastosowania do działań/wydatków jednorazowych.

DODATKOWOŚĆ WSPARCIA (2)

DIAGNOZA

- ✓ Wsparcie na podstawie indywidualnie zdiagnozowanego zapotrzebowania
- ✓ Kto przeprowadza diagnozę?
OWP, szkoła, placówka systemu oświaty, inny podmiot prowadzący działalność o charakterze edukacyjnym lub badawczym
- ✓ **Diagnoza musi być zatwierdzona przez organ prowadzący**
- ✓ Podmiot przeprowadzający diagnozę powinien mieć możliwość skorzystania ze wsparcia instytucji systemu wspomaganie pracy OWP lub szkół, tj. placówki doskonalenia nauczycieli, poradni psychologiczno-pedagogicznej, biblioteki pedagogicznej.

DODATKOWE WYMAGANIA - EKSPERYMENT

- ✓ **pracownie do nauk przyrodniczych + pracownia matematyczna**
- ✓ **preferencje dla pracowni międzyszkolnych**
- ✓ **katalog wyposażenia zamieszczony na stronie internetowej www.men.gov.pl**

Ministerstwo Edukacji Narodowej

men.gov.pl

Aktualności

AKTUALNOŚCI / DLA NAUCZYCIELI / DLA UCZNIÓW / DLA RODZICÓW

Walka z dopalaczami: spotkanie w MSW z udziałem Urszuli Augustyn

Pełnomocnik Rządu ds. Bezpieczeństwa w szkołach wzięła udział w spotkaniu, na którym omawiano działania nakierowane na walkę z dopalaczami. ...

15 lipca 2015 [Czytaj więcej](#)

Posłowie Sejmu Dzieci i Młodzieży u szefowej MEN.

Utworzenie Młodzieżowej Rady przy Sejmie RP – to jeden z tematów, o którym rozmawiano na środowowym spotkaniu. – Głos...

15 lipca 2015 [Czytaj więcej](#)

men.gov.pl

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

szkolnictwo.gov.pl

Projekty

- [Kwestionariusz oceny podstawy programowej kształcenia w zawodach](#)
- [Zgłaszanie miejsc kształcenia praktycznego przez pracodawców](#)
- [Nasz elementarz](#)
- [Rok Szkoły Zawodowców](#)
- [Darmowe podręczniki](#)
- [Bezpieczna i przyjazna szkoła](#)
- [Książki naszych marzeń](#)
- [Pomoc telefoniczna i online dla rodziców, uczniów i nauczycieli](#)
- [Wypoczynek](#)
- [Fundusze Europejskie](#)
- [Wytyczne i rekomendacje ds. edukacji 2014-2020](#)

Unia Europejska dla rodziców 6-latków tel.: +48 22 34 74 700

NIE BŁJ. BĄDŹ BEZPIECZNYM RODZICEM **KOCHAM** nie bję

WSPARCIE UCZNIÓW OBEJMUJE M. IN:

- realizację projektów edukacyjnych w OWP, szkołach lub placówkach systemu oświaty objętych wsparciem;
- realizację dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrównawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia dla uczniów lub słuchaczy mających trudności w spełnianiu wymagań edukacyjnych, wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego lub przedszkolnego dla danego etapu edukacyjnego;
- realizację różnych form rozwijających uzdolnienia;
- wdrożenie nowych form i programów nauczania;
- tworzenie i realizacja zajęć w klasach o nowatorskich rozwiązaniach programowych, organizacyjnych lub metodycznych;
- organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów lub słuchaczy;
- doradztwo edukacyjno-zawodowe dla uczniów lub słuchaczy, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- realizację zajęć organizowanych poza lekcjami lub poza szkołą.

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

Lubuskie
Warte zachodu

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków
w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju
Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz
Funduszu Spójności na lata 2014-2020:

Wydatki faktycznie poniesione

Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym, tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta. Wyjątki od powyższej reguły stanowią (...):

- rozliczenia dokonywane na podstawie wewnętrznej noty obciążeniowej, z wyjątkiem sytuacji, o której mowa w podrozdziale 6.3 pkt 1 lit. g, po uzgodnieniu z właściwą instytucją będącą stroną umowy, a w przypadku projektów finansowanych z EFS – o ile jest to wskazane w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie,
- potrącenia, o których mowa w art. 498 Kodeksu cywilnego,
- złożenie depozytu sądowego przez beneficjenta w związku z realizacją projektu.

Ocena kwalifikowalności wydatków

- **Na etapie oceny wniosku o dofinansowanie**
- **W trakcie realizacji projektu – weryfikacja wniosków o płatność, w tym weryfikacja dokumentów źródłowych**
- **Kontrola na miejscu**

Przejrzystość wydatków

- **Podstawowa zasada kwalifikowalności wydatków**
- **Obowiązek rozeznania rynku co najmniej poprzez upublicznienie zapytania ofertowego na stronie internetowej beneficjenta lub stronie poświęconej umieszczaniu zapytań ofertowych**
- **Zasada konkurencyjności i PZP**

Uproszczone metody rozliczania wydatków

- ryczałtowe koszty pośrednie
- kwoty ryczałtowe do 100 tys. EUR wkładu publicznego (kwota uzgodniona za wykonanie określonego w projekcie zadania na etapie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu)
- stawki jednostkowe (przemnożenie ustalonej stawki dla danej usługi przez liczbę usług wskazanych we wniosku o dofinansowanie projektu)

Koszty pośrednie w EFS - definicja

koszty administracyjne związane z obsługą projektu,
w szczególności:

- koszty personelu zarządzającego projektem
- koszty zarządu
- koszty personelu obsługowego
- koszty obsługi księgowej
- amortyzacja, najem lub zakup aktywów używanych na potrzeby ww. personelu

Koszty pośrednie w EFS – definicja (cd.)

- koszty utrzymania powierzchni biurowych
- wydatki związane z otworzeniem lub prowadzeniem rachunku bankowego
- działania informacyjno-promocyjne projektu
- opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków
- koszty zabezpieczenia

Koszty pośrednie w EFS – definicja (cd.)

- koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych
- koszty usług powielania dokumentów
- koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych
- koszty sprzątnięcia pomieszczeń
- koszty ubezpieczeń majątkowych
- koszty ochrony

Koszty pośrednie w EFS – podstawowe zasady

- rozliczane tylko i wyłącznie ryczałtem (dotyczy wszystkich projektów i podmiotów) – podrozdział 8.4
- brak szczegółowych wymagań, np. do personelu zaangażowanego w ramach kosztów pośrednich, nie ma zastosowania podrozdział 6.16 z wyjątkiem pkt 7
- brak możliwości ujmowania ww. kosztów w kosztach bezpośrednich

Koszty pośrednie w EFS – podstawowe zasady

- ryczałt obligatoryjnie wskazany w umowie o dofinansowanie
- traktowane jako poniesione przy rozliczeniu kosztów bezpośrednich
- naliczany od bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych (pomniejszany kwotowo w przypadku oszczędności, nieprawidłowości, korekt)

Koszty pośrednie w EFS – wysokość ryczału

- 25 % kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości do 1 mln zł włącznie
- 20 % – powyżej 1 mln zł do 2 mln zł
- 15 % – powyżej 2 mln zł do 5 mln zł
- 10 % – powyżej 5 mln zł

- możliwość obniżenia stawki ryczałtowej w przypadkach rażącego naruszenia przez beneficjenta zapisów umowy o dofinansowanie w zakresie zarządzania projektem (np. koordynowanie projektu przez osobę inna niż wskazane we wniosku o dofinansowanie w potencjale kadrowym beneficjenta lub karalność osób dysponujących środkami)

Kwoty ryczałtowe – obowiązek stosowania

- obowiązkowe stosowanie w projektach EFS o wartości wkładu publicznego (środków publicznych) nieprzekraczającej wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR
- kryterium formalne wyboru projektów

Kwoty ryczałtowe – zakaz stosowania

- w przypadku, gdy wszystkie działania/zadania projektu realizowane z zastosowaniem trybu konkurencyjnego (zasada konkurencyjności lub pzp) - zakaz stosowania uproszczeń - **brak możliwości przyjmowania do realizacji takich projektów o wartości do 100.000 EUR**
- tylko część działań/zadań projektu realizowanych z zastosowaniem ww. trybu możliwość stosowania uproszczonych metod rozliczania wydatków

Kwoty ryczałtowe w EFS

- kwoty uzgodnione za wykonanie określonego w projekcie zadania na etapie zatwierdzenia wniosku o dofinansowanie projektu
- jedna kwota ryczałtowa = jedno zadanie
- obligatoryjne uzasadnienie kosztów składających się na kwotę ryczałtową (pod szczegółowym budżetem)
- w praktyce brak możliwości łączenia kwot ryczałtowych z faktycznie ponoszonymi wydatkami

Personel projektu

▪ zgodnie z podrozdziałem 6.2 pkt 3 lit. b ***Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014 – 2020*** wydatki związane z zaangażowaniem personelu projektu są kwalifikowalne jeśli m.in. są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami kodeksu pracy, kodeksu cywilnego oraz ustawy prawo zamówień publicznych

Definicja personelu projektu

osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach projektu, które **wykonują je osobiście**, tj. w szczególności osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy lub wykonujące zadania lub czynności w ramach projektu na podstawie umowy cywilnoprawnej, osoby samozatrudnione, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osoby współpracujące w rozumieniu art. 13 pkt 5 ustawy *o systemie ubezpieczeń społecznych* oraz wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*.

Personel projektu – wydatki kwalifikowalne

- podstawowe składniki wynagrodzenia (wynagrodzenie brutto + składki, w tym wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny)
- dodatkowe wynagrodzenie roczne, o ile wynika z przepisów prawa pracy i jest naliczone proporcjonalnie do udziału w projekcie
- nagrody lub premie i dodatki do wynagrodzeń
- delegacje służbowe i szkolenia, o ile zostały wskazane we wniosku o dofinansowanie
- odpisy na ZFŚS

Personel projektu - wymogi

- stawki faktycznie stosowane u beneficjenta poza projektami współfinansowanymi z funduszy strukturalnych i FS na analogicznych stanowiskach lub stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji
- weryfikacja osób dysponujących środkami dofinansowania (osoba ta nie może być prawomocnie skazana za przestępstwo przeciw mieniu, obrotowi gospodarczemu, działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego, wiarygodności dokumentów lub za przestępstwo skarbowe)
- niekwalifikowalne wynagrodzenie personelu zatrudnionego jednocześnie w instytucji uczestniczącej w realizacji PO na podstawie stosunku pracy, chyba że nie zachodzi konflikt interesów lub podwójne finansowanie

Personel projektu - wymogi

- pracownik beneficjenta w roli personelu zatrudniany jest na podstawie umowy o pracę lub umowy o dzieło (umowa zlecenia niekwalifikowalna)
- koszty związane z wyposażeniem stanowiska pracy kwalifikowalne, jeśli zatrudnienie $\geq \frac{1}{2}$ etatu
- niedopuszczalne angażowanie pracowników partnera przez beneficjenta i odwrotnie

Limit 276 h zaangażowania zawodowego

- kwalifikowalne wydatki dot. zaangażowania personelu, o ile:
  - obciążenie z tego wynikające nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań
  - łączne zaangażowanie zawodowe tej osoby w realizację wszystkich projektów finansowanych z funduszy strukturalnych i FS oraz działań finansowanych z innych źródeł, w tym środków własnych beneficjenta i innych podmiotów, nie przekracza 276 godzin miesięcznie
  - wykonanie zadań przez tę osobę jest potwierdzone protokołem sporządzonym przez tę osobę, wskazującym prawidłowe wykonanie zadań, liczbę oraz ewidencję godzin, z wyłączeniem przypadku, gdy osoba ta wykonuje zadania na podstawie stosunku pracy, a dokumenty związane z jej zaangażowaniem wyraźnie wskazują na jej godziny pracy

Limit 276 h zaangażowania zawodowego c.d.

dotyczy wszystkich form zaangażowania zawodowego, w szczególności:

-w przypadku stosunku pracy – uwzględnia liczbę dni roboczych w danym miesiącu, wlicza się nieobecność związaną ze zwolnieniami lekarskimi i urlopem wypoczynkowym, nie wlicza się czasu nieobecności związanej z urlopem bezpłatnym

-w przypadku stosunku cywilnoprawnego, samozatrudnienia oraz innych form zaangażowania – uwzględnia się czas faktycznie przepracowany, w tym czas zaangażowania w ramach własnej działalności gospodarczej poza projektami

Baza personelu projektu

beneficjent zobowiązany jest w umowie o dofinansowanie do wprowadzania na bieżąco danych do centralnego systemu informatycznego SL 2014 w zakresie angażowania personelu projektu, w celu potwierdzenia spełnienia warunków określonych w Wytycznych (podrozdział 6.16 *Koszty związane z angażowaniem personelu* pkt. 10)

Wprowadzanie danych do Bazy personelu

Zakres danych:

1. dane dotyczące personelu projektu – w tym PESEL, imię i nazwisko
2. dane dotyczące formy zaangażowania personelu – stanowisko, forma data, okres zaangażowania, wymiar czasu pracy i godziny pracy (jeśli zostały określone)
3. protokół z zaangażowania w danym miesiącu: rok, miesiąc, dzień, godziny zaangażowania

Cross-financing i środki trwałe

Wydatki objęte cross-financingiem lub przeznaczone na zakup środków trwałych wykazywane są we wniosku o dofinansowanie;

Na etapie rozliczania - we wniosku o płatność wydatki wykazywane są do wysokości limitu określonego w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu - istnieje konieczność monitorowania i rozliczania np. cross-financingu w ramach ryczału

Cross-financing

Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa – zapewnienie realizacji zasady równości szans, zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami;

Cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- zakupu nieruchomości,
- zakupu infrastruktury tj. elementów nieprzenośnych na stałe przytwierdzonych do nieruchomości (wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy),
- dostosowania lub adaptacji (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

Środki trwałe

Zakup środków trwałych jest kwalifikowalny pod warunkiem ich bezpośredniego wskazania we wniosku o dofinansowanie wraz z uzasadnieniem dla konieczności ich zakupu;

Środki trwałe ze względu na sposób ich wykorzystania w ramach i na rzecz projektu dzielą się na:

- środki trwałe bezpośrednio powiązane z przedmiotem projektu: *kwalifikowalne w całości lub w części swojej wartości zgodnie ze wskazaniem beneficjenta opartym o faktyczne wykorzystanie środka trwałego na potrzeby projektu;*
- środki trwałe wykorzystywane w celu wspomaganie procesu wdrażania projektu (np. rzutnik na szkolenia) - *kwalifikowalne wyłącznie w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym za okres, w którym były one wykorzystywane na rzecz projektu.*

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

Lubuskie
Warte zachodu

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich oraz wydatków w ramach cross-financingu nie może łącznie przekroczyć 10% wydatków projektu.

GŁÓWNE ZASADY PARTNERSTWA

W celu wspólnej realizacji projektu, w zakresie określonym przez Instytucję Zarządzającą regionalnym programem operacyjnym może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu:

- ▶ zasoby ludzkie,
- ▶ zasoby organizacyjne,
- ▶ zasoby techniczne,
- ▶ zasoby finansowe,

realizujące wspólnie projekt, który zwany jest
„projektem partnerskim”.

Realizacja projektów partnerskich wymaga spełnienia łącznie następujących warunków:

- ▶ posiadania lidera partnerstwa, który jest jednocześnie beneficjentem projektu (stroną umowy o dofinansowanie),
- ▶ uczestnictwa partnera/ów w realizacji projektu na każdym jego etapie (wspólne przygotowanie wniosku o dofinansowanie, wspólne zarządzanie projektem – partner może uczestniczyć w realizacji tylko części zadań w projekcie),
- ▶ adekwatności udziału partnerów – odpowiedni udział partnerów (wniesienie zasobów ludzkich, organizacyjnych, technicznych lub finansowych odpowiadających realizowanym zadaniom),
- ▶ zawarcia pisemnej umowy lub porozumienia partnerów.

Ogłoszenie otwartego naboru partnerów powinno:

- ▶ określać, w sposób konkretny, cel i zakres tematyczny partnerstwa, aby zapewnić dostęp do informacji i zgłoszenia swojej kandydatury potencjalnym partnerom,
- ▶ wskazywać oczekiwania wobec partnerów (propozycję działań, doświadczenie w realizacji projektów o podobnym charakterze, proponowany wkład partnera w realizację projektu),
- ▶ informować o maksymalnej liczbie partnerów, których planuje wybrać instytucja ogłaszająca nabór,
- ▶ mieć charakter informacyjny,
- ▶ wskazywać przesłanki wyboru partnerów.

Ogłoszenie nie stanowi ogłoszenia w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych oraz działalności pożytku publicznego.

Kryteria wyboru partnerów:

- ▶ zgodność działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa,
- ▶ oferowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa,
- ▶ doświadczenie w obszarze realizacji projektów o podobnym charakterze (wykazanie realizacji projektów o różnych źródłach finansowania, lecz realizowanych w obszarze, którego dotyczy projekt partnerski),
- ▶ współpracy z beneficjentem w trakcie przygotowania projektu.

W odpowiedzi na ogłoszenie potencjalny partner deklaruje gotowość uczestnictwa w przygotowaniu projektu partnerskiego.

Ocena przesłanych zgłoszeń:

Po upływie terminu na zgłoszenie wskazanego w ogłoszeniu otwartego naboru partnerów instytucja ogłaszająca nabór:

- ▶ dokonuje oceny przesłanych zgłoszeń, wybierając te, które spełniają kryteria,
- ▶ prowadzi negocjacje z podmiotami, które spełniły kryteria.

Negocjacje dotyczą: doprecyzowania celu partnerstwa, dookreślenia zadań i ich podziału, sposobu zarządzania partnerstwa ze wszystkimi instytucjami, które zgadzają się na wspólnie ustalone warunki.

- Po wyborze partnera, podaje się do publicznej wiadomości (poprzez Biuletyn Informacji Publicznej) informację o stronach partnerstwa oraz o zakresie zadań partnerów.
- Ponadto, ze sposobu wyboru partnera powinna zostać przygotowana odrębna pisemna informacja, dokumentująca sposób wyboru, która stanowi informacje jawna - do wglądu przez zainteresowane strony.
- Wybór partnerów spoza sektora finansów publicznych jest dokonywany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.
- Beneficjent będący liderem projektu zawiera z partnerem/partnerami porozumienie / umowę partnerską.

Lider partnerstwa jest zobowiązany do dostarczenia potwierdzonej za zgodność z oryginałem kopii umowy lub porozumienia partnerskiego do instytucji oceniającej projekt.

Umowa oraz porozumienie o partnerstwie określają w szczególności:

- ▶ przedmiot porozumienia lub umowy, cel partnerstwa,
- ▶ zakres i formułę udziału poszczególnych partnerów w projekcie,
- ▶ zadania, prawa i obowiązki stron w związku z realizacją projektu oraz zasady podejmowania decyzji
w partnerstwie (zasady wspólnego zarządzania),
- ▶ partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu,
- ▶ plan finansowy w podziale na wydatki wszystkich uczestników partnerstwa oraz zasady zarządzania finansowego, w tym przepływów finansowych i rozliczania środków (w szczególności sposobu przekazywania przez beneficjenta środków finansowych na pokrycie ponoszonych przez partnerów kosztów realizacji zadań w ramach projektu,
- ▶ sposób wewnętrznego monitorowania i kontroli realizacji projektu,
- ▶ sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z umowy lub porozumienia.

Partner we wniosku

Informacja o planowanym partnerstwie oraz partnerach powinna się znaleźć we wniosku, w szczególności dotyczy to:

- ▶ **punktu 2.4 Partnerzy** – należy wymienić wszystkich partnerów (nazwę status prawny i adres siedziby)
- ▶ **punktu 3.3 Ryzyko nieosiągnięcia założeń projektu** - (wypełniany tylko przez projektodawców wnoszących o kwotę dofinansowania równą lub przekraczającą 2 miliony złotych),
- ▶ **punktu 5.1 Zadania** – należy wskazać i opisać zadania, za których realizację będzie odpowiedzialny w całości lub częściowo partner/ partnerzy. Należy wskazać zadania w podziale na ich części, które powinny być przypisane do poszczególnych partnerów. Do zadań opisanych w pkt 5.1 wniosku projektodawca powinien się odnieść w pkt 5.4 *Opis sposobu zarządzania projektem*,
- ▶ **punktu 5.2 , 5.3. Potencjał projektodawcy i partnerów i Doświadczenie projektodawcy i partnerów** – należy opisać, jakie jest doświadczenie projektodawców i partnerów przy realizacji projektów o podobnej tematyce/ podobnym zakresie. W tych punktach przedstawione są również informacje potwierdzające potencjał finansowy, kadrowy i techniczny projektodawcy i partnerów do realizacji projektu,
- ▶ **część IX. Oświadczenie** – w tej części zamieszczone jest oświadczenie partnerów o zapoznaniu się z informacjami zawartymi we wniosku oraz zobowiązanie do realizowania projektu zgodnie. Oświadczenie podpisują osoby reprezentujące poszczególnych partnerów krajowych.

Kwestie finansowe w projektach partnerskich

- ▶ Projekt partnerski jest realizowany na podstawie decyzji lub umowy o dofinansowanie projektu, zawartej z beneficjentem (liderem) działającym w imieniu i na rzecz partnerów w zakresie określonym umową partnerską. Beneficjent (lider) powinien posiadać pełnomocnictwo do podpisania umowy o dofinansowanie projektu w imieniu i na rzecz partnerów.
- ▶ Partnerstwo ma charakter zadaniowy, we wniosku o dofinansowanie projektu beneficjent (lider) wykazuje wydatki swoje i partnerów w podziale na poszczególne zadania. Wydatki danego partnera, związane z realizacją projektu, powinny być wykazywane w ramach zadań, które dany partner realizuje w projekcie. W uzasadnionych przypadkach kilku partnerów może realizować jedno zadanie, jednak podział ten powinien zostać wyraźnie określony w budżecie (przyporządkowanie poszczególnych wydatków do każdego z partnerów).
- ▶ Środki finansowe w ramach projektu mogą być przekazywane partnerom przez beneficjenta (lidera), o ile partner nie jest państwową jednostką budżetową. Środki przekazywane partnerom stanowią finansowanie kosztów ponoszonych przez partnerów w związku z wykonaniem zadań określonych w umowie partnerskiej, nie stanowią one świadczenia usług na rzecz beneficjenta.

- ▶ Środki na finansowanie kosztów realizowanych zadań przez partnerów mogą być przekazywane przez Beneficjenta w formie zaliczki lub jako refundacja poniesionych wydatków. Wszystkie płatności dokonywane w związku z realizacją projektu pomiędzy beneficjentem (liderem) a partnerami dokonywane są za pośrednictwem wyodrębnionego dla projektu rachunku bankowego beneficjenta (lidera).
- ▶ W przypadku otrzymywania środków w formie zaliczki partner ma obowiązek otwarcia wyodrębnionego rachunku bankowego. Odsetki bankowe od środków na wyodrębnionych rachunkach partnerów stanowią dochód budżetu państwa i podlegają zwrotowi, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej.
- ▶ Beneficjent (lider) oraz partner mogą wносить wkład własny do projektu. W przypadku, gdy beneficjent (lider) lub partner zgodnie z zatwierdzonym wnioskiem o dofinansowanie projektu wnosi wkład własny, składa deklarację wkładu własnego.
- ▶ Beneficjent (lider) odpowiada za prawidłowość rozliczeń z partnerami. Rozliczenia odbywają się na podstawie zestawienia dokumentów potwierdzających poniesione wydatki, sporządzone przez poszczególnych partnerów.

- ▶ Beneficjent jest zobowiązany do wystąpienia do Instytucji Zarządzającej z wnioskiem o płatność celem otrzymania środków na dofinansowanie projektu. Beneficjent (lider) składając wniosek o płatność przedstawia w tabeli *Zestawienie dokumentów potwierdzających wydatki* poniesione przez siebie oraz wydatki partnerów projektu.
- ▶ W odniesieniu do kwalifikowalności podatku VAT ponoszonego przez beneficjenta (lidera) i partnerów, podatek ten powinien być ujęty w budżecie projektu jedynie w części odpowiadającej kosztowi podatku VAT, poniesionego przez beneficjenta (lidera) lub partnerów, którzy **nie mają prawa jego odzyskania**.
- ▶ W stosunku do partnerów, którzy mają prawo odzyskiwania VAT, podatek ten nie powinien być wykazywany. Każdy z partnerów składa w tym zakresie odrębne oświadczenie kwalifikowalności podatku VAT.
- ▶ Przy wydatkowaniu środków w ramach projektu zarówno beneficjent (lider) jak i wszyscy partnerzy zobowiązani są do stosowania aktualnych Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

- ▶ Beneficjent (lider) i partnerzy zobowiązani są do zachowania trwałości projektu.
- ▶ Partnerzy projektu poddają się kontroli uprawnionych organów na zasadach określonych w programie.

Strona internetowa RPO Lubuskie 2020:

www.rpo.lubuskie.pl

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

Lubuskie
Warto zachodu

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Marek Kamiński

Departament EFS

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego

m.kaminski@efs.lubuskie.pl